

Anton Kacjan 9-12,
Terminal Tower
Room 2310
Cleveland, O. 44113

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, AUGUST 7, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Romunija se zbližala na novi osnovi s SZ?

Obisk in razgovor predsednika Romunije z Brežnjevim na Krimu pretekli teden kaže na izboljšanje odnosov Romunije z ZS-SR.

MOSKVA, ZSSR. — Zahodni diplomati tu vidijo v obisku predsednika Romunije N. Ceausescuja pri vodniku sovjetske Komunistične partije Leonidu Brežnjevu pretekli teden na Krimu znak za večje izboljšanje odnosov med Sovjetsko zvezo in Romunijo. Sovjetsko časopisje ni sicer povedalo nobenih podrobnosti o sestanku in razgovorih, pač pa je poročalo veliko in na vidnih mestih o njegovih zunanostih.

Razgovori so se vršili v letovišči Oreanda dan po sestanku Brežnjeva z vodniki držav Varšavske zveze. "Pravda" je zapisala, da sta Ceausescu in Brežnjev razpravljala o gospodarskih vprašanjih in o "vprašanjih nadaljnjega razvoja sodelovanja" ter o razširitvi partijskih vezi med obema državama.

To je bil prvi objavljeni sestanek Ceausescuja in Brežnjeva od leta 1968, ko je Romun javno obsodil sovjetsko vojaško zasedbo na Češkoslovaške. "Pravda" je dajala v svojih poročilih prednost Romunu pred Vzhodnim Nemcem Erikom Honeckerjem, ki je bil tudi na obisku v ZSSR. Romunovo zahvalo ob koncu obiska je prinesla celo na prvi strani.

Ko je bil lani v ZSSR sličen sestanek vodnikov držav Varšavske zveze, Romuna ni bilo zraven, Ceausescu je bil tedaj na obisku na Kitajskem. Sovjetska zveza je govorila o vojaških vajah na romunski meji in pritiskala na Romunijo. Kasneje lani je sovjetski pritisk na Romunijo popustil, še bolj pa letošnjo pomlad, ko je postal že kar prijateljski. Zahodni diplomati sodijo, da hoče Moskva spraviti Romunijo zopet trdneje v svoj blok, ko pričakuje sklicanje Evropske varnostne konference. Ceausescu je na to prizadevanje odgovoril s prijaznostjo in objavil na partijskem kongresu pretekli mesec boljše odnose z Moskvo. Na kongresu je svoj položaj, ki je izgledal nekaj omajan, utrdil. V Centralni partijski komitet so sprejeli tudi njegovo ženo.

Razgovori med obema Nemčijama se nadaljujejo

BONN, ZRN. — Pretekli teden so bili obnovljeni razgovori med zastopniki obeh Nemčij po enomesečnem odmoru. Njihov cilj je doseči normalizacijo med obema nemškima državama.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in deževno. Najvišja temperatura okoli 78. V jutranjih urah je divjala nad mestom in okolico huda nevihta. Mnogo predelov je bilo brez elektrike in ponekod so bile ceste poplavljen v taki meri, da je bil prekinjen promet.

Novi grobovi

Karen Tiedman
Včeraj zjutraj je bila v avtomobilski nesreči ubita 19 let stara Karen Tiedman. Umrla je v Suburban Community bolnišnici. Bila je hčerka Carla in Frances (roj. Planisek) Tiedman in sestra Linde Lindic. Karen je bila rojena v Clevelandu in je bila zaposlena pri Sherman Williams Co. kot knjigovodkinja. Pogreb bo iz Zeločevega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo popoldne ob enih na Lutheransko pokopališče. Na mrtvaški oder bo položena nocoj.

Merle K. Carsley
V soboto je umrl v Hollywoodu v Floridi 69 let stari Merle K. Carsley, mož Therese, roj. Quintus, brat Franka iz Rocklanda, Maine. Preje je živel na E. 60 St. pri Lyon Dairy Co. v Znidaršičevem domu 30 let vse do upokojitve pri S. K. Wellman Co. Pogreb bo jutri, v torek ob 11. iz Zakrajskega pogrebnega zavoda na Crown Hill pokopališče.

Blas Papesh
V Euclid General bolnišnici je umrl 84 let stari Blas Papesh s Cherokee Avenue, mož Helen, roj. Sorn, oče Helen Musil in Anne Skudnik, 30 krat stari oče, brat Franka, Ivane in Jakoba Papež (vsi v Jugoslaviji). Pokojnik je bil rojen v vasi Lopata pri Hinjah, od koder je prišel v ZDA l. 1906. Zaposlen je bil pri Eaton Axle Co. do svoje upokojitve pred 16 leti. Bil je član SNPJ št. 28, HBZ št. 14 in Kluba slov. upokojencev v Euclidu. Pogreb bo v sredo ob 8.30 iz Zakrajskega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 9., nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob 7.

Britanske težave

Delavska nezadovoljnost, ki se izraža v štrajkih, in rastoča inflacija morita Veliko Britanijo in njeno vlado.

LONDON, Vel. Brit. — Britansko delavstvo je nezadovoljno in kaže to s divjimi, nezakonitimi štrajki. Pri tem je v deželi precejšnja brezposelnost, pa vendar cene in plače rastejo povprečno skoraj še enkrat hitreje, kot v ZDA. Vlada E. Heatha, ki je prevzela vajeti dežele iz rok delavske stranke poleti 1970, je v vedno številnejših težavah.

Da bi napravila konec divjim štrajkom, je lani spravila skozi parlament poseben zakon o delavskih odnosih, ki je ustvaril posebna delavska sodišča. Delavci so temu zakonu nasprotovali in mu še vedno nasprotujejo. Pretekli mesec bi bilo skoro prišlo do splošnega štrajka, ko je delavsko sodišče prišlo 5 piketirjev, članov unije pristaniškega delavstva.

Sodišče je popustilo in prijet pustilo na svobodo. To je odvrglo nevarnost splošnega štrajka, ni pa preprečilo štrajka pristaniškega delavstva. To je dotlej divji štrajk izglasovalo v zakonitega. Ko se je štrajk vlekkel preko enega tedna, je vlada proglasila "stanje stiske", ki ji daje pravico, da pošlje vojaštvo v pristanišča razkladat in nakladat nujne tovore.

Konservativna vlada E. Heatha zaradi neuspešnega boja z gospodarskimi težavami izgublja oporo med volivci in opozicijska delavska stranka išče priložnost, da bi jo prevrnila,

Bremer dobi 63 let zapora za svoj napad na guv. G. C. Wallacea

UPPER MARLBORO, Md. — Arthur Herman Bremer, 21 let stari napadalec na guv. G. C. Wallacea 15. maja letos v Laurel, Md., je bil od porote spoznan za zdravega in zato za krivca poskusa umora. Porota je razpravljala komaj 90 minut, predno je odločila usodo napadca, ki je trdil, da je duševno bolan in zato za svoje delo neodgovoren.

Sodnik Ralph W. Powers je vprašal obtoženca, predno je izrekel sodbo, če ima kaj povedati.

Bremer je dejal, da je sodnik opozoril poroto, da je odgovorna za varovanje družbe pred osebam, kot je obtoženec, nato pa zaključil: "Toda v moji obrambi bi jaz gotovo imel rad, če bi me bila družba varovala pred menoj samim."

A. H. Bremer je bil obsojen na 63 let zapora zaradi streljanja na guv. Wallacea, pri čemer je težko ranil tudi njegovega stražarja.

Francija bo posredovala med Egiptom in Izraelom

PARIZ, Fr. — Ta teden pride v Francijo egiptski zunanji minister Murad Ghaleb. Obisk je sicer privaten, kot poročajo, toda Egiptčan bo vendar vodil razgovore s predstavniki francoske vlade. Francija mu naj bi ponudila posredovanje z Izraelom kot predstavnica svobodne Evrope.

Francozje sodijo, da so tako Američani kot Rusi izgubili pri Egiptčanih zaupanje in da je sedaj prišla vrsta na nje kot zastopnike svobodne Evrope, da prevzamejo nalogo pomiritve Srednjega vzhoda. Pri tem ne ponujajo nobene nove rešitve, ampak le nov način, novo pot, ki naj vodi do pomiritve med Izraelom in Arabci.

Egiptčani smatrajo misel za sprejemljivo in dobro, ker upajo, da bo potreba po olju s Srednjega vzhoda silila svobodno Evropo, da pritiska na Izrael, da bo postal popustljivejši napram Arabcem. Evropska gospodarska skupnost, s katero ima Izrael precej obsežno trgovino, ima dobro možnost pritiska na Izrael. Tako vsaj mislijo v Egiptu.

V Parizu in v Jeruzalemu od takih francoskih poskusov dejansko ne pričakuje nihče kakega uspeha, kljub temu se jih je Pariz voljan lotiti, ker bi naj pokazali francosko vodstvo Evrope. Položaj v Sredozemlju je vznemirjajoč tudi za Italijo in druge države južne Evrope, kot je bilo očitno pri razgovorih ob nedavnem obisku predsednika Pompidouja v Italiji. V Parizu sodijo, da je prav zato tudi čas za njihov nastop primeren in ugoden.

Amerikanci lastujejo dve tretjini vsega življenjskega varovanja na svetu.

še predno bo potekla njena zakonita doba. Nove volitve morajo biti najkasneje pomladi 1975.

Britanci vidijo in vedo, da živijo preko svojih dohodkov, pa se prijetnemu življenju nočejo odreči. Brez tega narodnega gospodarstva ne bo mogel nihče spraviti v red.

Rdeči so množično pobijali nasprotnike

V pokrajini Binh Dinh so rdeči pomorili vse znane pristaše saigonske vlade, ki so jim prišli v roke.

SAIGON, J. Viet. — Počasi prihajajo v javnost podrobnosti o množičnem pobijanju vladnih pristašev v pokrajini Binh Dinh ob obali v osrednjem delu Južnega Vietnama, ki je padla pod rdečo zasedbo kmalu ob začetku ofenzive letošnje pomladi. Priče so potrdile, da so rdeči pobili najmanj 250 oseb, zelo verjetno pa še enkrat toliko.

Glavne žrtve so bili načelniki vasi in njihovi namestniki, uposlenci in sodelavci programa za pomiritev podeželja, policisti in pripadniki milice. Pobijali so tudi učitelje, zdravnike, medicinske sestre in vse drugo javno osebo, ki je pokazalo na kak način svojo podporo vladni strani.

Ubegli ujetniki so pripovedovali o treh velikih taboriščih v dolini An Lao, kjer naj bi imeli rdeči zaprtih okoli 6.000 ljudi.

Razgovori z osebami, ki živijo v predelih, zasedenih po rdečih skozi tri mesece, potrjujejo v glavnem to, kar prihaja iz uradnih virov. Pokol v pokrajini Binh Dinh je bil največji znani v sedanji rdeči ofenzivi in največji od onega v mestu Hue tekom Tet ofenzive v letu 1968, ko so rdeči pomorili skupno okoli 2.600 oseb.

Ameriški opazovalci vidijo v pomoru pristašev saigonskega režima v pokrajini Binh Dinh to, kar čaka nasprotnike komunizma v Južnem Vietnamu na splošno, če bi rdeči prišli nenaadno na oblast. Pripominjajo vendar, da ni dosti verjetnosti, da bi rdečim to uspelo.

Večja šolnina za veterane

WASHINGTON, D.C. — Senat je pretekli teden povišal mesečno šolnino za veterane vietnamske vojne, ki študirajo, na \$250. Za predlog je glasovalo 89 senatorjev, proti nihče. Sedaj znaša ta šolnina \$175. Bela hiša je predložila povišanje na \$199. Predstaviški dom pa je izglasoval \$200.

Predlog mora zdaj konferenca obeh zbornic pregledati in se zediti za novo besedilo in za novo višino šolnin. Šele ko bo to opravljeno in potrjeno, bo mogel zakonski predlog predsedniku v podpis.

Jean Westwood

Basil Patterson

DEMOKRATSKO STRANKINO VODSTVO — Na sliki sta Jean Westwood iz države Utah, nova načelnica glavne odbora demokratske stranke, in Basil Patterson iz New Yorka, novi podnačelnik glavnega odbora demokratske stranke.

McGOVERN ZA SHRIVERJA

Demokratski predsedniški kandidat sen. G. McGovern se je potem, ko so odklonili imenovanje senatorji Kennedy, Ribicoff, Humphrey in Muskie, odločil za Sargenta Shriverja, svaka pokojnih Johna F. in Roberta F. Kennedyja in Johnsonovega direktorja boja proti revščini.

WASHINGTON, D.C. — Po petih dneh iskanja in razgovorov, ko je doživel štiri odklonitve izbire podpredsedniških kandidatov, se je demokratski predsedniški kandidat sen. George C. McGovern odločil za Sargenta Shriverja, svaka pokojnih Johna F. Kennedyja in Roberta F. Kennedyja ter Edwarda M. Kennedyja. Ta je ponudbo sprejel z veseljem in bo brez dvoma McGovernu v veliko podporo in pomoč, ker bo potegnil za seboj pristaše Kennedyjev, pa tudi dober del rednih demokratskih strankinih vodnikov, ker je z vsemi temi v osebno dobrih odnosih. Po svojih nazorih je McGovernu vsaj tako podoben, kot mu je sen. Eagleton, ki je pretekli ponedeljek odstopil kot podpredsedniški kandidat zaradi svoje zdravstvene preteklosti.

McGovern se je obrnil najprej na sen. E. M. Kennedyja, ki mu je odgovoril, da kandidature ne sprejme, kot jo ni maral sprejeti pred konvencijo in na tej sami. Ponudbo sta nato odklonila tudi senatorja A. Ribicoff in H. Humphrey. Sen. E. Muskie, ki mu je McGovern ponudil kandidaturu, je to odklonil "zaradi družine", kot je sam dejal časnikiarjem. McGovern se je nato odločil za Sargenta Shriverja, ki je ponudbo z veseljem sprejel, kot je dejal časnikiarjem. Zatrtil jim je tudi, da je trdnega zdravlja in da že 30 let ni imel z njim nobenih težav.

Sargent Shriver je poročen z Eunice Kennedy, sestro pokojnih predsednika Johna F. in Roberta F. Kennedyja ter sen. Edwarda M. Kennedyja. V vladi predsednika J. F. Kennedyja je bil na čelu "Mirovnega zbora", v vladi predsednika Lyndona B. Johnsona pa je vodil "boj proti revščini" kot direktor Urada za gospodarske prilagoditve. Je izkušen gospodar in posloven človek ter poznan in cenjen tako v poslovnih kot političnih krogih. Bil je nekaj časa tudi poslanik ZDA v Parizu. Po svojih nazorih je liberalen in v tem močno sličen sen. McGovernu samemu.

Ker podpirajo Sargenta Shriverja za podpredsedniško kandidaturu vsi deli demokratske stranke, ne bo imel jutri nobenih težav, ko se bo narodni od-

Iz Clevelanda in okolice

Na obisku — Pretekli petek je obiskal urad Ameriške Domovine prijazni rojak g. Miro Kolenc z družino iz Stoney Creeka pri Hamiltonu v Kanadi. Mudi se na obisku pri sorodnikih, pri družini g. Antona Zaklja, 5516 Carry Avenue. Hvala za obisk!

Zopet v Clevelandu — Iz Forest City-ja v Pensilvaniji, kjer je bivala eno leto, se je za stalno vrnila v Cleveland ga. Louise Kuznik, vdova po pok. g. Antonu Kužniku. Naselila se je v lastnem domu na 19306 Kewanee Avenue, telefonska številka 481-8063. Lepo pozdravlja vse svoje prijatelje in znance. Izrekamo ji pristrčno dobrodošlico!

Seja — Klub slovenskih upokojencev Waterloo okrožje ima svojo sejo jutri, v torek, 8. avgusta, ob dveh popoldne v običajnih prostorih. Vse članstvo vabljeno! Društvo Danica št. 11 ADZ ima jutri, v torek, ob 1.30 popoldne svojo redno sejo v SND na St. Clair Avenue, staro pogajali njeni člani v protest proti

podpori, ki jo Avstrija in Nemčija nudita Izraelu. Olje teče namreč po posebnem vozu iz Trsta do Dunaja in do Ingolstadta v Nemčiji. V Trst so prihiteli gasilci iz vse Italije in se jim je posrečilo požar omejiti.

SAIGON, J. Viet. — Ameriško letalstvo je včeraj uničilo na cesti od Saigona proti Phnom Penhu v Kambodži 14 severnovietnamskih tankov.

Mornariška letala ZDA so napadla vojaške cilje v Severnem Vietnamu v neposredni okolici Hanoia in Hajfonga. Rdečim je uspelo včeraj zasedeti 5 vasi v bližini mesta Hue, od koder pa so jih danes vladne čete zopet pregnale.

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik M. Laird je dejal, da je on proti končanju letalskih napadov na Severni Vietnam, dokler ta ne umakne svojih oboroženih sil iz Južnega Vietnama in pusti Demilitarizirano cono v miru.

BELFAST, S. Ir. — Britanska vojaška patrulja je v bližini meje zavozila na mino, pri čemer sta bila dva vojaka mrtva, trije pa ranjeni.

REJKJAVIK, Island. — Včerajšnje 11. šahovsko partijo je dobil Spassky in s tem izboljšal svoj položaj do razmerja 4.5:6.5 za Fischerja. To je dejansko šele druga partija, ki jo je Spassky dobil. Eno zmago so mu namreč priznali v začetku, ko se Fischer zaradi spora z organizatorji svetovnega šahovskega prvenstva ni pokazal ob določenem času za igranje.

KAIRO, Egipt. — Tu je bilo objavljeno, da pride v bližnji bodočnosti v Egipt na razgovore s Sadatom zastopstvo Komunistične partije ZSSR, da se pogovori o novih odnosih med Sovjetsko zvezo in Egiptom.

V 100 dneh je Chevrolet prodal nad milijon avtov
DETROIT, Mich. — Po predhodnih podatkih je Chevrolet, oddelek General Motors Corporation, prodal v času od 21. aprila 1972 do 31. julija 1972 skupno en milijon osebnih avtomobilov in tovornjakov.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months
Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 150 Monday, Aug. 7, 1972

Evropska ali atlantska Evropa

Evropa, ki so jo zavezniki po drugi svetovni vojni razdili v Vzhodno in Zahodno, bo tako razdeljena ostala še dolga desetletja. Mnogi se sprašujejo, če bodo sploh še kdaj Vzhodno Evropo smatrali za Evropo, kajti ta del vedno bolj izgublja svoj evropski značaj in se politično, gospodarsko in kulturno staplja s sovjetsko-ruskim azijskim konceptom narodnih in državnih struktur. Kadar danes svet govori ali misli na Evropo, ima vedno bolj v mislih samo svobodni, zahodni del evropskega kontinenta.

Ta Zahodna Evropa si vztrajno pridobiva svojo novo identiteto, v kateri se dva nasprotna koncepta borita med seboj: evropska Evropa in atlantska Evropa.

Debata, katera Evropa naj obstane, odn. katera je za Evropo primernejša, se je začela že z uvedbo severnoameriškega Marshallovega programa za obnovo zahodne Evrope, da bi se ta spet postavila na noge. Debata se je nato močno poživila z nastopom De Gaulla, zlasti še, ko se je Francija umaknila iz atlantske vojaške organizacije NATO.

Na predvečer razširitve Skupnega evropskega trga od šest na deset članic, zahodnoevropski državniki spet resno razpravljajo, kakšno obliko in kakšno vlogo naj v bodoče zahodna Evropa igra na svetovnem pozorišču.

DeGaullov naslednik, francoski Pompidou, je mnenja, naj bi bila zahodna Evropa brez slehernega severnoameriškega vpliva in če bo kdaj prišlo do evropske vlade, bo ta "mogla nastati samo iz skupnosti vseh narodnih vlad, ki se bodo družno odločale v imenu vseh in za vse."

Nizozemska vlada zastopa nasprotno stališče ter zagovarja nujnost evropskega sodelovanja z ZDA. Nizozemci trdijo, da bo morala biti nova Evropa zgrajena na nadnarodnih ustanovah.

Zahodnonemški kancler Willy Brandt se bolj nagiba k nizozemski kakor francoski rešitvi evropskega problema.

V pripravi je sklicanje vrhunske konference desetih zahodnoevropskih držav, članic Skupnega evropskega trga, ki naj bi letošnja oktobra zasedala v Parizu in na kateri bodo razpravljali in odločali o novih evropskih ciljih.

Francoski predsednik Pompidou je o teh vprašanjih razpravljajal z zahodnonemškim kanclerjem Brandtom v Bonnu in s predsednikom italijanske vlade Andreottijem, ko je bil nedavno na prvem uradnem obisku v Italiji.

Pompidou zagovarja "evropsko Evropo", ki naj bi se v svojih odnosih z ZDA popolnoma otresla severnoameriškega vpliva in bi v tem pogledu postala popolnoma neodvisna. Francija si prizadeva, da bi dobilo politično tajništvo združene Evrope sedež v Parizu in da bi se ustanovil evropski rezervni fond, s katerim bi podpirali valute držav članic.

Če kaj, v zadnjih mesecih povezuje zahodnoevropske države zadeva dolarja. Ozadje dolarskega problema je v nekaj besedah v tem, da najbogatejša država na svetu zahteva neomejene kredite ali velike trgovske koncesije od ostalega, resnejšega sveta.

Toda tudi v Zahodni Evropi nimajo vsi enakih pogledov. Problem dolarja je namreč sam na sebi močno zapletena zadeva, ker gre pri tem ne samo za gospodarske, temveč tudi za vojaške in politične odnose, kjer pa interesi zahodnoevropskih držav niso vzporedni, temveč se med seboj križajo.

Zahodna Nemčija hoče na vsak način obdržati severnoameriške vojaške oddelke na svojem ozemlju, da njihovo prisotnost lahko uporablja kot postavko v pogajanjih za zmanjšanje napetosti s svojimi vzhodnimi komunističnimi sosedmi.

Druge zahodnoevropske države manj zanima "Ostpolitik" in prisotnost severnoameriških čet v Evropi ter se zato čutijo manj dolžne plačevati ta davek.

Toda kljub razlikam je v Zahodni Evropi v polnem razvoju načrt o valutnem in gospodarskem sodelovanju, iz katerega bo, kakor upajo, do leta 1980 izšla še skupna valuta za Zahodno Evropo. Tudi težave angleškega funta tega razvoja ne bodo več ustavile, prav tako ne finančni in gospodarski problemi posameznih zahodnoevropskih držav. Zahodna Nemčija se trenutno boji inflacije, Anglija povečanja brezposelnosti, nad polovico Italije je nerazvite in južnim delom primanjkuje delovnih ljudi zaradi izseljevanja na sever.

Toda vsi prvi, se pravi najtežji koraki v smeri združevanja Zahodne Evrope so storjeni. Zunanja gonilna sila za združitev je bila v desetletjih 1950 in 1960 sovjetska vojaška grožnja, v desetletju 1970 pa je brez dvoma izziv dolarja.

V polnem teku je namreč preoblikovanje svetovnega denarnega in gospodarskega sistema in se Zahodna Evro-

pa trudi, da bi v tem dogajanju govorila kot en glas. Razširjeni Skupni evropski trg bo to tem lažje storil.

Medtem ko se Zahodna Evropa združuje v enoto za blaginjo posameznih zahodnoevropskih narodov, pa slovenski narod zaradi komunističnega režima ostaja vključen v sistem političnega, gospodarskega in kulturnega nazadovanja. Dasi je po svojem zgodovinskem, političnem, gospodarskem in kulturnem razvoju vse do druge svetovne vojne in še med njo slovenski narod spadal v zahodnoevropski prostor, mu to pravico in to bodočnost sedaj odrekajo slovenski in jugoslovanski komunisti.

S. S.

BESEDA IZ NARODA

Vabilo na Misijonski piknik

CLEVELAND, O. — Pikrik Misijonske znamkarske akcije bo letos v nedeljo, 13. avgusta, na Slovenski pristavi. Vsi verni Slovenci v Clevelandu in okolici smo prisrčno vabljeni, da se ga udeležimo.

Na Slovenski pristavi je vsako poletje dokajšno število piknikov, vsi imajo lepe cilje in dobre namene. Vendar je Misijonski piknik vsako leto nekaj prav posebnega.

Ker bo pač piknik, bo seveda poln veselega razpoloženja, zabave in oddiha. A poudarek bo na edinstveni, vseobsegajoči, veliki misijonski misli. Opoldne bo sv. maša. Kristus sam posreduje za božje kraljestvo na zemlji in prosi ga bomo: Pridi k nam Tvoje kraljestvo. Ob petih popoldne bomo molili in peli hvale Mariji na Orlovem vrhu. Naj Kraljica apostolov prosi za naše slovenske misijonarje in misijonarke po vsem svetu in tudi za nas, ki jim skušamo pomagati z našimi slabimi močmi.

Po litanijah bo menda najprej dražba ali licitacija že velikega telička. Po tem licitatskem boju, ko se bo njegova cena v korist našim misijonarjem dognala do viška, bo žrebanje drugih, tudi velikih in lepih nagrad.

Kot je nedavno poročal v tem listu predsednik Misijonske znamkarske akcije, se Slovenci v ZDA vedno bolj zavedamo svoje odgovornosti. Lansko leto smo zbrali za slovenske misijonarje 6,733 dolarjev. Veseli smo lahko tega dejstva. In ta nas spodbuja, da bomo ostali še naprej tako zvesti našim misijonskim dolžnostim.

K tej zvestobi nas poziva božja Beseda sama in svetel gozd naših misijonarjev in misijonark. Božje kraljestvo iščejo in gradijo širom sveta. Tudi v našem imenu ga gradijo, ker smo tudi mi bili kršteni in birmani

Rev. Pavel Krajnik

Spomini ob 80-letnici p. Bernarda Ambrožiča

VII.

Delo med vojno

EUCLID, O. — Preobsežno bi bilo, če bi do podrobnosti hotel podati delo, ki ga je v pomoč domovini opravil pri zbiranju darov p. Bernard Ambrožič, naj bo natisnjeno samo še, kar je med "Pismi" v Ave Maria, feb. 1943, str. 28, 29, objavljeno:

"Od početka ima vsaka akcija mnogo uspeha, tudi pomožna akcija slovenskih fara po Ameriki ga je imela, največ po zaslugi svojega tajnika Fr. B. Ambrožiča, ki je dregal in pisal, pisal in dregal. Nabraja je mnogo tisočakov, po večini za naše. Maše sicer gredo ljubljanskemu škofu in duhovnikom po Sloveniji in Srbiji in Hrvaški, kamor so jih raztepli, toda od teh mašnih darov gre gotovo polovica, če ne več, našim ubogim ljudem, zakaj ti že po svojem duhovniškem srcu delijo z narodom, kadar je ta v potrebi, kot je danes."

Zato je bila ta pomožna akcija velikega pomena in še je, saj privatno p. Bernard še vedno te maše sprejema. (P. B. Ambrožič, 62 St. Mark's Pl., New York City, N.Y.) toda javno se več ne oglašja, ker ni bilo prave kooperacije od mnogih strani, najmanj pa od ljudi samih, ki so

češ iz tega ne more nič dobrega priti. No Lojze naš, kar nič se ne boj in tresi, da bi imel papež kaj preveč vpliva na politiko! Svet je bil in svet bo ostal stari svet, to se pravi ne — svet, ni poslušal in ga ne bo. Dobro bi bilo, da bi ga, ne bi bilo treba nobenih načrtov za mir, stari bi veljali, ki ga papeži že uče stoltja: pravičnost in ljubezen naj vladata..."

Bolj in bolj je bilo vidno, da "Osvobodilna fronta" v Jugoslaviji je samo krinka, ki zakriva komunistem. Pričeli so se bolj ostri boji, ki so dali odmev v AD. Podtalno je p. Bernard dobil imena, ki so bili na listi, da jih bodo komunisti likvidirali, in jih objavil v AD. Seveda so nekateri pričeli oporekati. Poleg pok. urednika AD. Jamesa Debeveca smelo trdim, da je p. Bernard bil najbolj vidna oseba, ki je največ člankov napisal, da bi pokazal ljudem resnico. Ne dvomim, da je brošura: "Shall Slovenia be Sovietized?" (A rebuttal to Louis Adamic) p. Bernardovo delo! To je bilo zbrano, kar je bilo natisnjeno po slovensko v Ameriški Domovini. Sijajno je ovrgel Adamičeve podstavke, ki so bili očividna laž, v angleško pisani besedi. Danes o Louisu Adamiču lahko sklepamo, da je bil orodje Stalina. Še imam v spominu, kako se je podudarjalo, da po vojni bo imela le Rusija besedo pri ureditvi sveta. Naj se ne zanašamo ne na Ameriko ne Anglijo, saj imamo skušnjo, kako so krojili po prvi vojni nam v škodo slovenske meje!

Drugačnega mnenja je bil p. Bernard. V treh (morda štirih) zaporednih člankih v uvodniku Ameriške Domovine je nanašal svoje poglede na prihodno odločitev, skoro preroško videl, da če se bomo opirali na Moskvo, predvsem za Trst, bomo izgrnili! Poudarjal je, zainteresirajmo Washington in London o naših zahtevah in slovenskih mejah. Predvidel je, da bo komunistem, s katerim je Louis Adamič vidno simpatiziral, vzrok, da bomo spet prikrajšani za pravične narodne meje.

Ker je bil (Adamič) častni predsednik SANS in je bilo očitno, kar je v decembru 1943 Ave Maria, str. 22 in 23, natisnjeno: "Neverjetna obletnica". Par odstavkov pove vse — je preobsežno, da bi vse prepisal. Pred letom dni se je tudi naš list z navdušenjem pridružil snovanju "sloge" na Slovenskem kongresu za skupno delo v prid reševanja stare domovine.

Bili smo prepričani, da nas vsa znamenja niso varala, da bo torej SANS, ki je bil v resnici deloval po nalogah kongresa. Trdno smo upali, da ne bo začel s takimi potmi, po katerih katoličani ne bi mogli več z mirno vestjo hoditi skupaj z rojaki drugega prepričanja. Žal, danes moramo povedati, da se naše upanje ni uresničilo.

Počasi in pretkano so speljali SANS v tak položaj, da se danes lahko brez pretiravanja pove: SANS je postal zagovornik komunistične uredbe v bodoči Sloveniji! Postal je naravnost podpornik te ideje." (P. A. Urnank, urednik.)

V isti (dec. 1943) Ave Maria je na str. 31 natisnjena tale

RESOLUCIJA

Slovenska zveza Društev Najsvetejšega Imena, ki je imela svoje zadnje zborovanje v Euclidu, Ohio, pri fari sv. Kristine dne 31. okt. 1943, je sprejela sledečo resolucijo, ki jo da v objavo.

Z ozirom na to, da je Izvršilni odbor SANS-a dal moralno in gnotno pomoč Mr. Louisu Adamiču, propagandistu partizanstva in s tem činom povzročil razkol edinstva, odobravamo, da so izstopili iz urada Rt. Rev. John J. Oman, Rev. Aleksander Urnank in Mr. Anton Grdina. Smatramo, da je s tem SANS

nastopil pot, ki ni cilj, ki ga je določil slovenski kongres — osvoboditev slovenskega ozemlja — pač pa uveljavljanje komunizma, pod čigar insignijo srpa in klavira vodijo v bratomorno vojsko partizani.

Do nikake druge, kakor do uničenja zadnjega ostanka slovenskega naroda, ne more v razmerah in okoliščinah, v katerih se narod nahaja, primesti taktika komunističnih voditeljev, ki se ne bore za narodovo svobodo, pač pa za svoja načela.

Obsojamo propagando Mr. Louisa Adamiča, ki ne odgovarja resnici, ker potvarja resnična dejstva, da dobe Amerikanci o nas vtis, da je vse usmerjeno v komunistično smer. Opozorjamo ga, da kadar pošilja v svet svoje resolucije v prilog partizanstva, naj ne omenja, da reprezentira 250,000 Jugoslovancev. Naj da najprvo na glasovanje, koliko jih stoji za njim — in le tisto število naj zastopa. Nikoli si pa naj ne lasti, da je on zastopnik celokupnega slovenskega naroda.

Vso moralno pomoč in zahvalo dajemo Rev. Bernardu Ambrožiču, OFM., ki je posvetil veliko pozornosti, da je razkrinjal neresnično Adamičovo propagando. Zeleli bi le, da bi o tem bila informirana ameriška publika in to o našem narodu, kar je Rev. Bernard Ambrožič povedal v slovenščini, naj bi se natisnilo tudi v angleškem jeziku.

Zahvalo in priznanje dajemo tudi našemu tisku, ki je dal prostor na razpolago, da je resnica prišla na dan.

Za Slov. Zvezo Društev Najsv. Imena:

Michael Kolar, preds.

Frank Hočevar, taj.

Laurence Bandi, blag.

Naj tu omenim, ki imam pred

seboj, omenjeno brošuro: "Shall Slovenia be Sovietized?" (72 strani), sem gotov, da kakor je v slovenskih člankih, ki jih je AD natisnila, bil podpisan avtor p. Bernard Ambrožič, tako je tudi bil omenjeni sam prevajalec, da je izdal te spise v angleščini. — Tudi naslednje nam je on posredoval. V maju 1944 je bila izdana brošura (30 strani), ki je v obeh jezikih, v angleščini "The Slovenes and Partizans" (page 2-16) in "Slovenci in partizani" (str. 17-30) izdala Zveza slovenskih župnij v Ameriki — omenbe vreden dokument, nastavljen je bil jugoslovanski vladi v Kairu.

Ta podtalni dokument je izjava vseh treh političnih strank: slovenske ljudske stranke, liberalno-napredne stranke in socialistične stranke v Sloveniji, v skupni izjavi podpisan, Ljubljana, 15. decembra 1943. Posamezne stranke so svoje "Izjave" posdale, so z datumi označene v Ljubljani, Slov. ljudska stranka, 20. decembra 1943; Liberalno-napredna stranka, 18. decembra 1943; Socialistična stranka v Sloveniji, 17. dec. 1943.

Škoda, da se — radi obsežnosti — moram omejiti, da je bilo to kot odmev: Razočaranje Slovencev, ki so ga povzročile transmisije (objave) londonskega radia BBC bolj natančno: nekateri nastavljeni pri tej postaji. — Tako so mobilizirali komunisti anglosaksonske radijske postaje za svojo službo in so uspeli, da Slovenci verujejo, da so zavezniške demokracije ene misli s komunisti in odobravajo socialno revolucijo, divjajočo na Slovenskem. Učinek za Slovence je bil porazen. (Pride še)

M. T.

VESTI IZ SLOVENIJE

V Jugoslaviji bodo snemali film Amazonke

Potem, ko so znani režiserji spektaklov dobora izkoristili naše naravne lepote, se zdaj zanimajo tudi za lepa dekleta. V sodelovanju z beograjskim Kosutnjakom bo namreč znani angleški režiser Terence Young avgusta pri nas posnel spektakel Amazonke. Potrebnovali bodo na stotine lepih deklet.

Toda lepota nikakor ni edini pogoj za statiranje v Amazonkah. Res da bodo dekleta morala biti vsaj približno tako brhka, zaobljena, dolgonoga in vse, kar sodi zraven (a ne bolj), kot bo njihova kraljica Racquel Welch, vendar bodo morala tudi odlično jahati, vihteti meče, metati kopja in znati druge prazgodovinske veščine, kar njihovi kraljici najbrže ne bo treba. Film bodo posneli na območju Deliblate peščare, na otoku Pagu in v kanjonu Zrmanje.

Bojevito vojsko Amazonk, ki se bodo spoprijele s Frigijci in Tračani, bodo v kratkem začeli novačiti. Tiste Amazonke, ki jim manjka atletskih veščin, se bodo morale podvreči posebnemu treningu.

Vzorna slovenska fara

Zirovska fara v Poljanski dolini na Gorenjskem kot kaže, še dolgo ne bo izumrla. Verouk obiskuje kar 500 otrok. Število rojstev daleč presega število smrti. Lani je umrlo 26 ljudi, rojenih pa jih je bilo 87. Vsaj 123 mater ima več kot 5 otrok; ena od teh jim ima celo 17. Ziri zares vodijo. Te matere zaslužijo vse priznanje.

Na letošnji materinski dan se je v žirovski cerkvi zbrala množica otrok in veliko število mater. Sv. mašo je zanje opravil prelat dr. Vilko Fajdiga iz Ljubljane. Pri pridigi si je zastavil vprašanje: Ali res izumiramo? In je priznal, da je osip na roj-

stvih pri Slovincih dejansko prevelik. Kdo nas bo rešil narodove smrti? In je odgovoril: le take matere, kot jih ima žirovska fara.

Dimnikarji v Portorožu

Vsako drugo leto prireja Evropska dimnikarska zveza kongres. Letos je bil 15. in 16. junija v Portorožu, sodelovali pa so delegati iz 13 držav.

Razen rednega pregleda dvoletnega dela posameznih dimnikarskih združenj in federacije so obravnavali tudi problem onesnaženja zraka in kako naj bi dimnikarji pomagali preprečiti to onesnaženje.

Prepovedana Tribuna

Okrožni javni tožilec je 5. junija z odločbo začasno prepovedal razširjenje dvojne 23. in 24. številke študen tovskega lista Tribuna. Na obravnavi je odločbo, bo potrdilo tudi okrožno sodišče, če, da bi slika, objavljena na prvi strani, utegnila povzročiti razburjenje in vznemirjenje med ljudmi. To je že četrta letošnja prepoved razširjanja tega lista.

Razstava v Celju

V Likovnem salonu je razstavljala svoja dela Mežican Lojze Logar, ki je leta 1968 končal akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, postdiplomski študij grafike pa pri prof. Debenjaku in docentu Pogačniku.

Logar je že samostojno razstavljal v Beogradu in Ljubljani ter je sodeloval na številnih razstavah jugoslovanske in slovenske grafike doma in v tujini.

ZA DOBRO VOLJO

"Halo, Bobby! Imaš svojo novo sestro kaj rad?"
"Seveda jo imam, a zdi se mi, da bi bili pri naši hiši marsikaj drugega bolj rabili kot njo!"
"Le zakaj jo so kupili?"

F. S. FINZGAR:

BELI ŽENIN

I

POGREB

Iz množice pogrebcev je štrlela Vrbanova "Savlova" postava. Na sklonjeni glavi mu je razpihal veter čisto bele lase. Bili so zaradi črnih rut, ki so ga obkrožale, kakor šop šmarnic. Ves čas, ko so mu zasipali ženo Polono, se ni oglašil in ne ganil. Le preko širokih pleč ga je preletel tu in tam tresljaj, ki je pozibal še glavo. Strmel je v jarmo, na grude zemlje, ki so padale na krsto, pa vendar ni nič videl. Pred očmi se mu je megililo in ves pogreb se mu je zdel kakor nekaj narejenega in tuje. Nazadnje je celo zamižal. Ob njem je stala rajna Polona, tako se mu je zdelo, in ga ogovarjala: "Vrban, kako misliš?" In čez obraz mu je šinil smehljaj, da je sosed opozorila sosedo: "Ali ga vidiš, na smeh mu gre! Res je, Polona ni bila več mlada, toda on jih ima še deset več na križu in ne umem, zakaj bi se moral smejati ob pogrebu?"

In tako je Vrban preslišal celo molitve in obstal kot gora pri gomili, ko so se pogrebi z razkropili. Le hčere so še ostale, poklekile na grob in ihtele molile.

Ko so domolile, je vstala Polonica, najstarejša, in poprosila očeta:

"Oče, pojdemo!"

Tedaj je Vrban dvignil glavo, se ozrl naokrog, sunil z roko v šop las, ki mu jih je veter pihal na čelo, in se zavedel. Začelo ga je stresati, pleča so se mu dvigala, globoko v prsih, prav pri srcu, se je nekaj trgalo, dokler ni zahropilo v grlu in se razleglo po grobovih. Ni bilo to podobno joku. To je bilo rjuje na smrt ranjenega veličana. Zadnje pogrebke, ki so se pomudile na grobeh sorodnikov, so obitale sredi molitev.

"Nikar, oče," so prosile hčere. "Pustite me!" jih je odrinil Vrban, se oprijel železnega križa in lezel ob njem k tlom, dokler se ni sesedel in omahnil z glavo na grob, kamor so se mu udrle solze in se mešale s prstjo.

"Polona! Polona!" je klical ženi v grob. "Kaj si mi storila?" In spet je rjuje presekalo tišino na grobišču, da so se hčere sklonile do očeta in ga trgale od gomile.

Vrban se je spomnil pogrebnice, ki jo je ukazal, kakršne bi sosedje ne zmogli zlepa. Razoglav in s sklonjeno glavo se je opotekal za hčerami. Z rokami je zamahoval, segal v lase in si brisal solze, ki so zdržema tekle. Ko so prišli do vrat, se je pa hipoma obrnil, se ozrl nazaj na grob in zaklical Polono. Sosedje in sorodniki so pristopili, on pa je zamahnil proti njim:

"Kar pojdit! Polonica, pelji jih! Vse je pripravljeno. Jaz moram še enkrat do nje."

Vrban se je vrnil na grob, pogrebi so se obotavljaje napotili proti Vrbanovemu domu.

Vrban pa je obslonel na križu. Topo je gledal na gomilo, ki so jo pogrebi pokrili z lopatami, kakor so jih križem vrgli iz rok, ko so zasuli Polono. Oči so mu od solz izgubljale vid, zato pa prodirale skoz prst do krste in še vanjo, kjer je počivala Polona.

"Zakaj si mi to storila?" Vse njeno življenje je bila ena sama zlita misel z Vrbanom — in sedaj je odšla in ga prvič ni vprašala: "Vrban, kako misliš?"

Videl je v duhu skozi grob njeno desno oko, ki je bilo ostalo še na mrtvaškem odru na pol priprto, in ko jo je ogledoval, je jasno opazil, da se oko odpira čedalje bolj, sicer vse trudno, in da ga želi nekaj vprašati. Ne-

strpno je čakal. Tedaj pa je zdrsnila lopata z gomile, toporišče je trčilo ob železo, pest prsti se je usulo z vrha groba, se strkljalo in pošumelo navzdol!

II

SAM

Pogrebi so se še dolgo obirali pred hišo in čakovali Vrbana. Cebinka, ki je bila ta dan najeta za kuharico, je vsa razpaljena prihitela že nekajkrat na prag in jih silila za mizo. Vsem je bilo neprijetno, da ni gospodarija, zato so pohajkovali krog voglov. Slednjič je Cebinka obupala in začela nositi jedi na mizo. Hčere so s težavo spravile pogrebece v hišo.

Ob jedi in pijači je družba pozabila na Vrbana. Spočetka se je oglašil le tu in tam kdo in pohvalil rajnico. Kmalu pa je utihnil pogovor o njej in po sobi je zavrelo, kot bi ne bili na pogrebnici. Zato prvi hip Vrbana niti opazili niso, ko je stopil mednje. Ko je Cebin, ki je kot najbližji sosed pomagal ženi pri strežbi in bil za "krčmarja", opozoril družbo nanj, so se vsi ozrli proti vratom in hipoma umolkli.

Za celo pest se je zdel Vrban vsem manjši, tako ga je strlo. "Ne žaluj, Vrban," ga je tolažil Cebin in mu odmikal stol. "Vsakemu se stečejo ure. Dovolj sta pretegnila s Polono. Naj počije."

Vrban je slonel z laktom na mizi in gledal v tla. Cebin mu je nalival vino. Vrban je molče segel po kozarcu in ga izpraznil. "Vrban," je začel sosed Vreščaj, "sedaj sedi še ti in se oddahni. Dovolj si pridobil. Zeta ti poiščemo. Naj mladi tudi kaj poskusijo."

Vrban je dvignil glavo; mimo njega je nesla Polonica skledo cvrtja.

"Poglej no! Jaz vem za Amerikanco, ki ima denarja kot toče. Kot nalašč bi bil za Polonico."

Vrban je dvignil glavo višje, pogledal Vreščaja in Polonico, ki je zardela.

"Ne še!" je odvrnil odločno in spet povsili glavo.

Polonica se je pririla do vrat in izginila.

Rebernjak pa se je potegnil za Vrbana: "Beži, beži, Vreščaj, kaj boš tiščal takega moža na pot. Za dva zeta ti še odvrne. Ko bi se dobila pripravna vdova, kar Vrbana bi oženili."

Tedaj pa je Vrban šinil kvišku:

"Tiho, gobec! Je ni pod soncem in če bi bila zlata."

Vstal je in šel od družčine.

Zenske so blagrovale in zavdale Polono za tako ljubezen, moški so se lotili Robernjaka in ga obsuli z očitki.

Vrban je šel čez dvorišče, se naslonil na ograjo in gledal proti cerkvi. Hrup, ki je udarjal iz hiše skozi okna, mu je bil zoprni. "Polona," je šepetaje klical rajnico, dokler ga niso hčere preprosile, da je šel zahvaliti pogrebece, ki so se začeli razhajati.

Ko so ženske pospravljale, je tekal sam med mizami, pobiral koščke kruha, prenašal dlje časa prazno skledo in ni vedel, kam bi z njo.

"Pustite, oče, saj bomo same," mu jo je vzela Polonica iz rok.

"Same? — Saj vidim, kako boste same. Ah, saj nič ne znate!"

In spet je začel prestavljati stole, premikati mize in prenašati malenkosti z ene mize na drugo. Vse mu je bilo napoti, dokler ni kar sredi dela ves omagan velel: "Molit."

Hčere s Cebinko vred so pustile vse križem razvlečeno in poklekile, da odmolijo vse tri rožne vence za rajno mater.

(Dalje prihodnje)

KOLEDAR
društvenih prireditev

AVGUST

9. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

13. — Katoliški vojni veterani fare sv. Vida priredijo drugi letni st. clairski Polka piknik v avditoriju in dvorišču sv. Vida.

13. — Piknik Misijonske znamkarske akcije na Slovenski pristavi.

20. — Fara Marije Vnebovzete priredi Žegnanjski festival v šolski dvorani.

20. — Plavalne tekme in piknik na Slovenski pristavi.

20. — Triglavov piknik v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Začetek s sv. mašo ob 11. dopoldne pri kapelici, nato kosilo, tekme in zabava.

26. — Pristavski balinarski krožek priredi piknik z večerjo in plesom na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

2., 3. in 4. — Konvencija Slovenskih Akademikov v Ameriki — SAVA, v Statler Hotelu, Fosterdale, New York (Rt. 178 in Rt. 52).

8. — Podružnica št. 50 SZZ priredi "card party" v Euclid Park Club House na E. 222 St. severno od Lake Shore Blvd. Začetek ob 7.30 zvečer.

17. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.

24. — Vinska trgatav na Slovenski pristavi.

24. — Klub društev SDD na Recher Avenue priredi večerjo in ples v prostorih SDD. Večerja, na žaru pečeni piščanci, bo na razpolago od 4.30 do 7.

24. — Društvo SPB Cleveland ima romanje v Frank, Ohio.

30. — PAR-FI klub priredi svoj V. vsakoletni Polka ples v avditoriju pri Sv. Vidu. Igrala bosta Pecon in Trebar.

OKTOBER

1. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Ave.

7. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v veliki dvorani pri Sv. Vidu.

14. — Direktorij SND na St. Clair Avenue priredi "Noč v Sloveniji".

14. — Praznovanje 60-letnice obstoja Društva Kras št. 8 ADZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15. — Občni zbor Slovenske pristave v Lobetovi dvorani na Slovenski pristavi.

15. — Slovenska ženska zveza, Podr. št. 14 priredi kartno zabavo ob 3. uri pop. v SDD na Recher Ave.

21. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi Kartno zabavo ob sedmih zvečer v šolski dvorani.

28. — Društvo SPB Tabor priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

29. — Skupne podružnice Slovenske ženske zveze prirede Večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Avenue.

NOVEMBER

11. — Klub slov. upokojencev v Newburghu priredi za 10-letnico obstoja banket v SND na E. 80 St. Igra Buehnerjev orkester.

11. — Belokranjski klub priredi tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

19. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Večerja ob 4. uri pop.

18., 19. — Fara sv. Vida priredi

PETER KLEPEC

Peter Klepec je bil doma v Cabru. Ker je bil šibkega in slabotnega telesa, so mu poredni tovariši pogostoma nagajali. To mu je delo zelo težko in želel je, da bi bil močnejši od njih, in sicer tako močan, da bi bil kos vsakemu.

Nekega dne, ko je pasel ovce na zeleni grivi, povzdigne oči k nebu ter moli in prosi Boga, da bi mu dal moči zoper hudobne tovariše. Se preden odmoli, sliši glas: "Peter, moč ti je dana primi za grm in izderi ga!" Peter, prime za grm in ga izdere s korenino vred. In zopet se čuje glas: "Peter, primi za brezo in izderi jo!" Peter, vesel, zgrabi za brezo in breza gre iz tal kot izpodgrizeno žito. In tretjič se čuje glas: "Peter, izderi hojo!" Peter stori to in stara debela hoja leži pred njim kakor slamanata bilka.

Za pridobljeno moč je bil Peter Bogu zelo hvaležen. Njegovi tovariši, ki so ga poprej zaničevali, so se ga odslej bali in mu niso več nagajali. Zdal bi se bil lahko maščeval nad njimi, a ker je bil usmiljenega srca, jim je odpustil vse razžalitve in ni storil nikomur nič zalega.

Peter je doraščal in z njim je rasla tudi njegova moč.

Prihajali so hudi časi. Ošabni Turek je gnal svoje čete nad kristjane. Cesar mu je šel naproti in bi ga bil rad pregovoril, ter odvrnil hudo vojsko. Ali zaman. Ošabni Turek se ne vda lepim besedam; vendar toliko odneha: ako cesar noče velike vojne, naj bi se posamezno udarila dva, en Turek in en cesarski podložnik. Imel pa je turški sultan grozovitega orjaka v vojski; na tega se je zanašal.

Po vseh svojih deželah pošilja

"Jesenske dneve", velik festival in bazar.

19. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani.

23. — "Polka ples" v proslavo 11-letnice Tony Petkovškove WXEN Polka radijske oddaje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Nastopi 10 orkestrom.

26. — Dawn Choral Club SZZ priredi ob 4. popoldne koncert v SDD na Recher Avenue.

26. — Pevski zbor Planina priredi Jubilejni koncert ob 35-letnici obstoja v Slovenskem narodnem domu na Stanley Ave., Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

DECEMBER

3. — Pevski zbor Siovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

31. — SDD na Recher Avenue priredi S I L VESTROVANJE v svojih prostorih.

JANUAR — 1973

20. — Pristavska noč v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

MAJ — 1973

5. — Pevski zbor Korotan priredi svoj vsakoletni koncert ob 7.30 zvečer v SND na St. Clair Avenue.

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Poletje je tu! Najboljši čas za pleskanje! Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

Karte za goljufe

Po naročilu neke chicaške za ložbe bo španski slikar Salvador Dali izdelal risbe za igralne karte, namenjene samo goljufom pri igri.

MALI OGLASI

Da se uredi zapuščina

je naprodaj 4-stanovanjska zidana hiša na vzhodni strani, vsako stanovanje 4 sobe, novi furnezi in bakrene vodovodne cevi. Sedaj cenjena precej pod \$20.000. Pokličite Mr. Kamer ali Mr. Rowe, št. 221-6585 za vsa nadaljna pojasnila.

HGM REALTORS

Hiša naprodaj

Dobra 4-družinska, z alumi stanovanje 4 sobe, novi furnezi in bakrene vodovodne cevi. Sedaj cenjena precej pod \$20.000. Pokličite Mr. Kamer ali Mr. Rowe, št. 221-6585 za vsa nadaljna pojasnila.

HIŠE NAPRODAJ

Nova zidana 2-družinska, 6-6, 1 in pol kopalnice, dvojna priključena garaža, predeljena klet, v fari sv. Kristine.

2-družinska, 4 spodaj, 3 zgoraj, \$23.900, dober dohodek, Euclid E. 200 St. okolica.

Imamo veliko izbiro hiš v Euclidu, novih in rabljenih, po cenah v 20-tih in 30-tih.

Za pojasnila kličite: UPSON REALTY

499 E. 260 St. RE 1-1070 (154)

Lastnik prodaja

bungalov z dvema spalnicama, od E. 185 St., vse na novo dekorirano, airconditioner, lepe preproge, garaža. \$21.000. Kličite 871-6124

(153)

Furniture for sale

Dining room set, Kindel, \$500, GE heavy duty washer and drier \$150, round braid rug wool \$50, all in excellent condition. 871-3188

(x)

V najem

Oddamo 3 opremljene sobe v St. Clairski naselbini, Kličite Mrs. Domines 481-4649.

(150)

V najem

Odda se štiri čiste sobe, kuhinja in kopalnica na Bonna Ave. Kličite 361-5565

(151)

Priatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

DELO DOBIJO

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženske, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglašite se osebno ali pismeno.

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

TEŽAVNA DIRKA — Udeleženci kolesarske dirke "Okoli Italije" se vzpenjajo s težavo po slabi cesti pri južnem mestu Cosenza, ko jih domačin na oslu z zanimanjem opazuje.

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

Pač pa je začel čudno uradno in nestrpno izpraševati magistra samega, kaj pa kdo. Beseda mu je šla hladno, skoraj zasmehljivo, tako da je magistra takoj minila vsa zaupljivost in vera v moža. Konzilijarij je nato hotel, naj mu magister še enkrat razloži zadevo s Pavletom. Magister se je silil in povedal; konzilijarij pa, kakor da ne more in ne more umeti. Neprijazno, vznejevoljeno, kakor da mu magister preseda, je dejal, da bo dal razglasiti po kontabernijih, naj se javi Pavle Skalec, ker ga iščejo domači ljudje. Magister s tem ni bil zadovoljen. Povedal je v tretje, kako je s Pavletom, da je v rokah brezvestnega človeka, ki je mimo tega tudi odpadnik. Konzilijarij ni mogel dlje prikriti nejevolje, ko je čul besedo "odpadnik". Kar zbledel je od jeze in viknil:

"Gospod, govori dostojno! V naši naciji ni ne odpadnikov ne cesarskih komisarjev, ki bi oprezovali, kdo kaj veruje. Idi in vprašaj pri cerkovnem sodišču! Pri inkvizitorjih!"

Magister ni hotel vedeti nič več. Posvetilo se mu je, da je ta konzilijarij morda sam na strani onih, ki Rim črtijo in skrivaj bero in uče iz Luthra, Melanchthona in drugih reformirancev. O, saj je vedel, da je tudi po Italiji dovolj učenih ljudi, ki so na tihem spadli in ki samo radi osebnih obzirov skrivajo svoje pravo prepričanje. Vedel je, da je mimo teh še takih, ki so v dvomu, kam bi krenili, poznal jih je, vedel, da jih imenujejo katoliški "čakajoče" — "expectantes" in da jih lutrovi sami psujejo za boječe "Nikodemé".

"Oprezuh ali Nikodem?" je zato pomislil magister z bridkostjo o možu pred seboj. "To vem, da bi mi ne pomagal, pa če bi tudi znal. Jurija pač, Jurija bi opozoril in svaril pred mano, ki sem ti zoprni, kakor da sem corycaeus — pazitelj." Tako je občutil, pa se vendar vljudno zahvalil konzilijariju in šel. Ne-ki tih in pohleven šolar mu je potem v avli ali šolski veži povedal, da stari konzilijarij Megerle še živi, a da je bolan. Magister je čutil, da ga mora obiskati.

Našel je telesno oslabelega moža, ki pa je vedro prenašal svoje bolečine in bil živega duha. Na prvi pogled je spoznal stari gospod magistra in se ga raveselil. Ko mu je nato magister zaupal svoj posel, je stari in bolni gospod kar pozabil svoje boleznine in ves zagorel, da bi bil

magistru v pomoč. Po prvem navdušenju pa se je vendar znatno ohladil in dejal trudno in dvomeče:

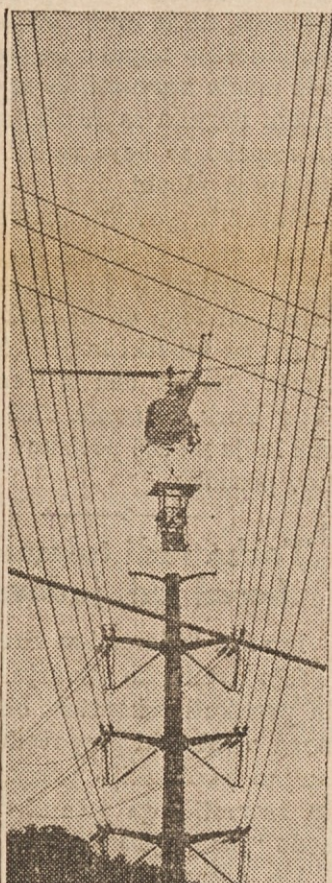
"Pa ti le dem, da med našimi svojega človeka ne najdeš. Kdo ti je vendar povedal, da je pri nas vpisan? Poleti ne sprejemamo novih gojencev. Tvoj Paulus, v mestu je morda, a po vsem, kar si povedal, ga v dobri družbi ne išči. Slabih družeb pa jaz, hvala Bogu, ne poznam in ne maram poznati."

Kljub tej trditvi je vendar vedel nato naštetim magistru prenekatero shajališče manj vrednih mladih sholarjev. Magister si je te taberne drugo za drugo zapomnil. Tedaj pa je vzkliknil Megerle zopet viharo, živo:

"Stoj! Povem ti, kje ga prvo išči. Ko se zmračí, pojdi čez veliki trg. Saj veš kje?"

"Della Valle," je povedal magister.

"Veš," je potrdil Megerle in navajal: "Zavij po ulici na levo sto korakov, potem na desno v ozko zaprto ulico. Tam boš našel pivnico po imenu 'Ad inferos'—V peklo'. Vstopi, a se pazi! Če je tisti zvodnik, ki ti goni mladega, tak, kakor si dejal, ne

OLAJSANA OSKRBA — Helikopter spušča na transformator novo servisno ploščad, ki bo olajševala oskrbo napeljav pri Pomoni, N.Y. Helikopter bo prenašal delavce od stolpa do stolpa, če bo potrebno naglo popravilo.

bo zamudil tja peljati beana. Najdeš ga tam ali pa izveš o njem."

Magister se je poslovil od starega gospoda in je nato ves dan oprezoval okoli 'Pekla' in podobnih dijaških pivnic, ne da bi bil našel sled za Stradiotom in Pavletom. Ko pa se je bil nagnil dan in se je začelo večeriti, se ga je začel polasčati čuden strah, tesnoba, ki mu je stiskala srce. Da bi se ohrabil, je stopil v cerkev in molil. Videl je stopiti duhovnika v spovednico in je šel spovedati se. Potem je molil in se nekoliko umiril, dasi vse tesnobe v sebi ni mogel premagati.

Ko je stopil iz cerkve, je bila že trda noč. Krenil je naravnost proti 'Peklu' in vstopil. Prvi pogled mu je povedal, da ni v pošteni pivnici. Hotelo ga je vreči nazaj na ulico. Glasen smeh izza zidu, ki je pivnico delil v dvoje prostorov, ga je streznil. Sedel je blizu vrat. Nekdo je pačil cerkvene obrede.

"Sequentia falsi evangelii secundum Marcum argenti," je pel hripavo ta glumaški dijakon.

"Faus Tibi Decie," je odpeval zbor.

"Ornemus!"... (To so besede krivega evangelija po novcu srebrnem... Sleparija ti, Decij! Obogatimo se...) Tedaj je nekdo živahno zaklical: "To so otročarije. Pojmo kaj vrednega."

Magistra je prevzelo. Spoznal je Pavletov glas. Ne da bi še sto korakov, je tedaj magister vstal, da bi se pokazal. Pavle je začel peti. Magister je poslušnil. Pesem je poveljevala podsmehljivo moč vinskega boga.

"Bacche, deus inclite, omnes hic astantes, laeti sumus munere tua praelibantes. Omnes

20% popusta

RAZPRODAJA

20% popusta

tibi canimus maxima praeconia, te laudantes merito tempora per omnia..." (Bakhus, staroslavni bog, tvoji sluge vdani, ki jih trte sladke sok, družno tukaj hrani, v čast in slavo dvigamo Tebi čaše in glase, vredno te proslavljamo za vse večne čase.)

Pesem je utihnila. "Priatelji," je slišal govoriti magister Pavleta. "Evo vam božjega čudeža! To je moj oče, glejte, in za Jurija so ga krstili. A zmagoviti vitez, ki je zmaja podrl, našemu bogu Bakhu je prvi podlegel. Spi. Requiescat! Drugo vi! Ponovimo hvalnico mogočnemu bogu Bakhu!"

"Bakhu in božici ljubezni!" je kriknilo nekaj glasov. Tedaj se je magister razgibal. Stopil je pred pijano družbo, ki ga je opazila, a se ni zmenila zanj. Tedaj pa so se srečale njegove oči s Pavletovimi. Mladi je utihnil, obledel in molče sedel. Magister je tedaj opazil tudi Stradiota. Spal je ob Pavletu z glavo na mizi. Visok in slok je stopil magister bliže in dejal mirno: "Pavle, pojdiva!"

Mladi je strmel, gibal z ustnami, ne da bi spregovoril.

"Pojdi!" je vzrastel odločno magister in segel z roko po njem.

"Ne maram!" je tedaj odvrnil Pavle v trpki in bridki zadreg. Njegovi drugovi so obstopili magistra. Zaslutiti so nasprotnika in vpraševali grozeče, vsevprek:

"Kdo si? Kaj bi rad? Si zlosten, si pazitelj? Ha, koricej! Lupus?"

"Pavle, z menoj!" je tedaj zavpil magister v krčeviti boli. Zdajci pa se je, kakor da so ga z vodo polili, zbudil Stradiot.

Iskal je zmedeno, videl magistra, se spačil in zasmejal. Bilo je videti, kakor da se ni bil opil; trenutno je bil ves trezen. Obrnil se je k mladim, ki so bili prišli magistra, in dejal, naj ga izpuste.

"Priatelj mi je, star znanec, dovolite, da vas zapustim za trenutek," je dejal, pokimal Pavletu pokroviteljsko in stopil k magistru:

"Saj je tako, gospod magister?"

CENE VSEMU BLAGU ZNIŽANE ZA NAJMANJ 20%

Posebno globoko znižane cene za vsa oblačila za šolsko mladino. Razprodaja bo trajala samo dva tedna. Zelene Eagle znamke; ob torkih dvojne.

Pridite — obiščite nas — oglejte si vso zalogo — dobrodošli ste — popolnoma brez vsake obveznosti.

ANZLOVAR'S

6214 St. Clair Ave.

RAZPRODAJO ZAKLJUČIMO V SOBOTO, 12. AVGUSTA.

Saj želiš govoriti z menoj? Pojdiva, da naju mladi ne bodo motili. Na samem se laže pomeniva."

Magister ni hotel iti, pa je začutil, da ga je prijel Jurij za roko in mu jo stisnil kakor z železjem. Nehote je moral z Jurijem, ki ga je potegnil za seboj proti vratom na temačno ulico, ga vlekel nekaj korakov vstran in bi ga bil še dalje, da se ni magister zavedel in vzkliknil: "Izpusti me!"

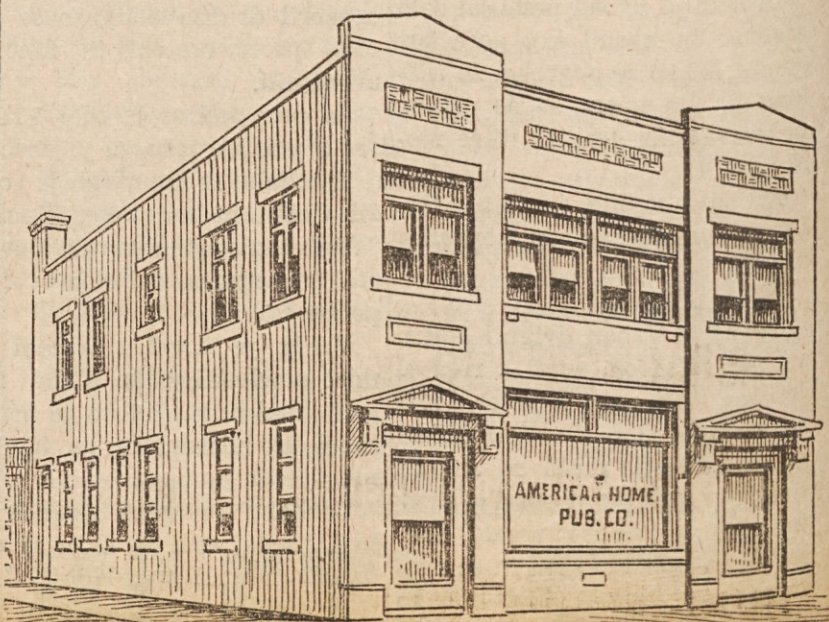
"Kakor želiš," je rekel Jurij porogljivo in ga res izpustil, a mu zaprl pot, potisnivši ga v

tesno praznino med dvema hišama, ki ste si bili sosedni. Magister je začutil na svojem obrazu Jurijevo vihrajočo sapo.

- Skupinska potovanja
- Potovanja posameznikov
- Najetja in nakup avtov vseh vrst
- Notarski posli — prevodi
- Vselitev ali obisk sorodnikov
- Sporedi za potovanja z ladjo ali letalom na razpolago — Kličite ali pišite!

M. A. Travel Service

6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

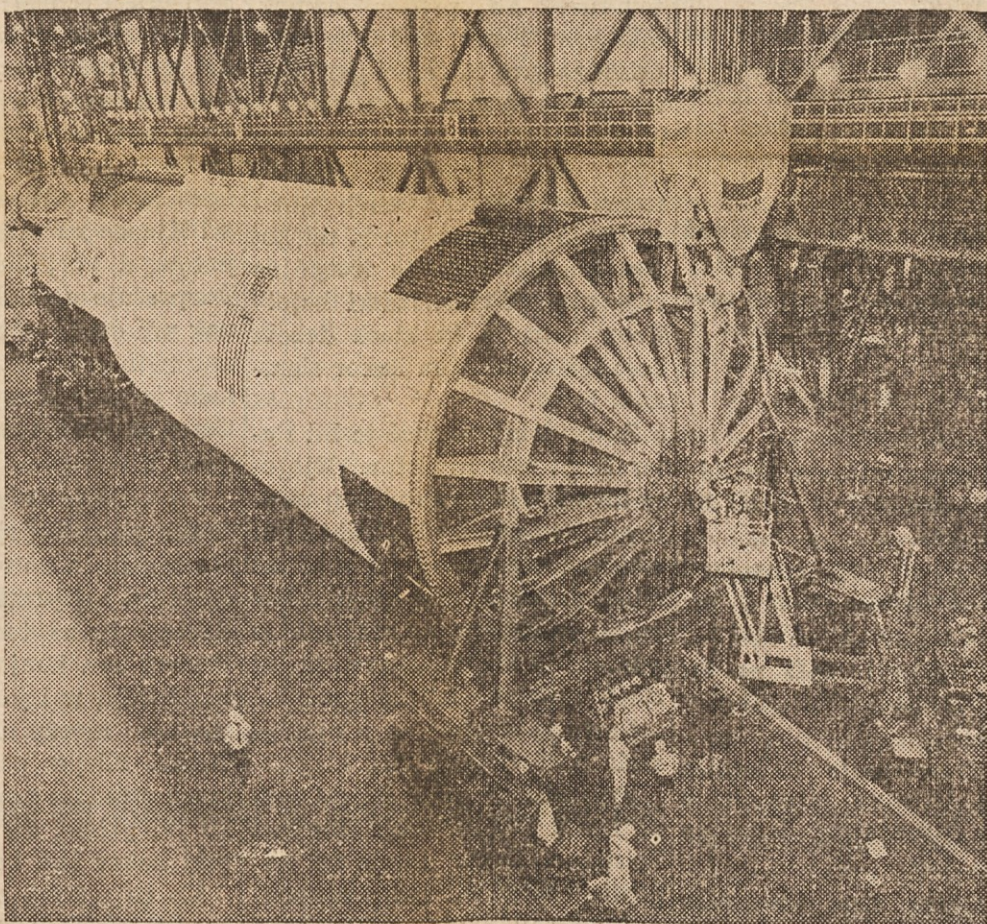
okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

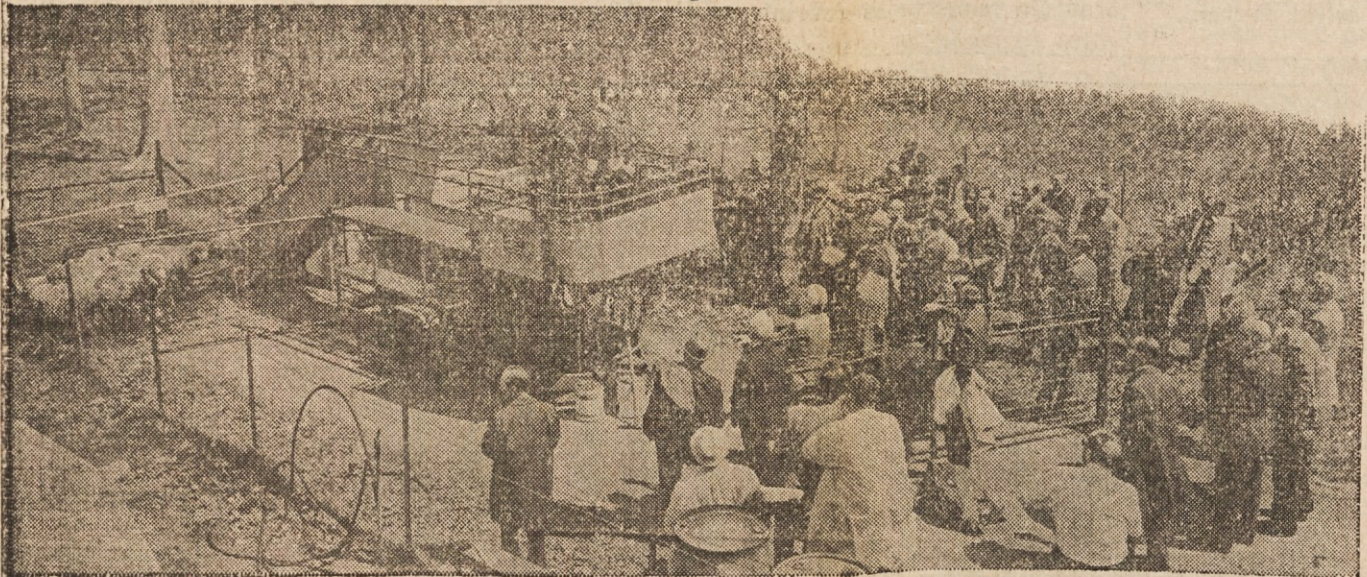
NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

ZADNJI PREDVIDENI POLET NA LUNO — Slika kaže pripravljanje zadnjega poleta v okviru programa Apollo na Luno v letošnjem decembru. V Kennedy vesoljskem središču v Floridi sestavljajo raketo Saturn V, ki bo vesoljsko ladjo pognala proti Luni. Posadko zadnjega poleta sestavljajo astronauti Eugene A. Cernan kot poveljnik, Harrison H. Schmitt kot pilot lunske ladje ter Ronald E. Evans kot pilot matične ladje.

Environmental Protection Training —

Keeping animals free of disease — by eliminating outbreaks when they occur — is the primary concern of U.S. Department of Agriculture animal health officials. Often this calls for destruction of affected livestock and disposal of their carcasses to prevent disease spread. This disposal must be carried out in such a way that it does not cause pollution. USDA's Animal and Plant Health Inspection Service has designated a Federal veterinarian in each State as the Environmental Quality Officer to insure that disinfection practices, uses of pesticides, and disposal of diseased carcasses are conducted in ways which do

not pollute the environment. Training sessions for these Environmental Quality Officers were held recently at Beltsville, Md., and the Wildlife Research Center at Patuxent, Md. Safe use of chemicals was demonstrated. Various types of dipping vats were displayed. It was shown how animals going directly into a stream from a vat can carry enough solution on their legs and skin to kill fish. These Environmental Quality Officers now conduct similar training sessions on environmental protection in their States. USDA PHOTO.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA

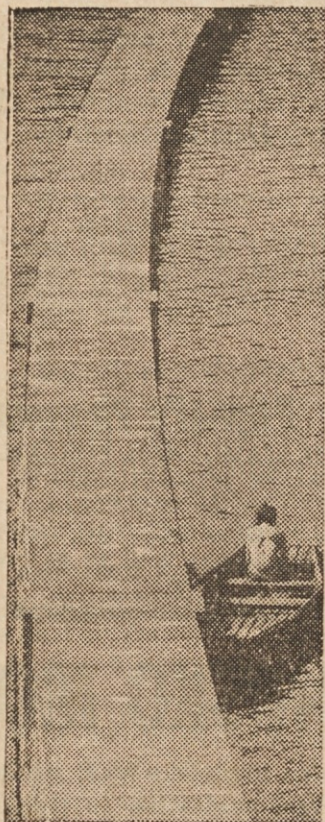
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

ZADOVOLJNA SAMOTA — Mlada Čehinja se veseli in hladi na reki Vltavi v bližini Prage.